

2009Z22798

Vragen van het lid **Kant** (SP) aan de minister-president, minister van Algemene Zaken, en de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over de film «*De Onrendabelen*» en het boek «*Niemandland*» van Marcel van Dam. (Ingezonden 27 november 2009)

1

Wat is uw reactie op de film «*De Onrendabelen*» van Marcel van Dam en zijn boek «*Niemandland*»?^{1, 2}

2

Wat is uw reactie op één van de belangrijkste conclusies in het boek, namelijk: «*De oude ideologie dat we met zijn allen verantwoordelijk zijn voor elkaar werd terzijde geschoven. Iedereen moet nu voor zichzelf zorgen. Maar er zijn mensen die daartoe de vaardigheden niet hebben en die in een alleen op rendement gericht samenleving een nieuwe kaste vormen: de onrendabelen*»?¹

3

Bent u het eens met deze conclusie? Zo nee, waarom niet?

4

Wat is uw reactie op het voorstel om het Centraal Planbureau (CPB) of een andere instantie een sociaaleffectmeting (SEM) instrument te laten ontwikkelen om voorgenomen overheidsmaatregelen, naar analogie van de

milieueffectrapportage (MER), te laten toetsen op de sociale gevolgen voor de samenleving?³

5

Bent u bereid de mogelijkheden hiertoe te onderzoeken? Zo, nee waarom niet?

6

Wat is uw reactie op de het feit dat de totale uitgaven aan «*sociale bescherming*» vanaf 1980 zijn gedaald van een kwart van het nationaal inkomen tot 20,9% in 2005?⁴

7

Kunt u specificeren waarin – in welke specifieke uitgaven – die daling zit?

8

Wat zijn volgens u de oorzaken van deze daling?

9

Wat zijn deze totale uitgaven aan sociale bescherming en wat zijn de percentages over het nationale inkomen in 2006, 2007, en 2008?

10

Hoe verklaart u dat Nederland het enige land is binnen de EU dat de uitgaven voor sociale bescherming liet dalen in de periode van 1980 tot 2005?⁴

11

Kunt een overzicht geven van alle wijzigingen, zoals van verandering van criteria op aanspraak, hoogte en

duur, in alle sociale wetten sinds 1980?

12

Wat is uw reactie op het feit dat in Nederland drie keer zoveel mensen onder de armoedegrens leven in vergelijking tot de Scandinavische landen?

13

Bent u bereid een onderzoek in te stellen naar de oorzaak van dit verschil? Zo nee, waarom niet?

14

Hoeveel kinderen groeien op dit moment op in armoede in ons land, zowel volgens de Nederlandse als volgens de Europese definitie?

15

Kunt u een overzicht geven van de groei van de armoede in Nederland volgens de Europese definitie van armoede, startend in de jaren tachtig tot de meest recente datum?

16

Erkent u dat er een relatie is tussen opgroeien in armoede en kansen in het onderwijs, slechtere gezondheid, verslaving, werkloosheid en criminaliteit?

17

Bent u bereid een kosteneffectiviteitanalyse uit te laten voeren naar de effecten van armoedebestrijding op de kansen in het onderwijs, slechtere gezondheid,

verslaving, werkeloosheid en criminaliteit? Zo nee, waarom niet?

18

Wat is uw reactie op de constatering dat de koopkrachtontwikkeling van minima, sinds 1980, structureel achterblijft bij de gemiddelde koopkrachtgroei en bij de koopkrachtstijging van de hoogste 10% van de inkomens⁵?

19

Vindt u deze ontwikkeling rechtvaardig en gewenst? Zo nee, wat gaat u hier aan doen?

20

Wat is uw reactie op het feit dat ondanks de gegroeide welvaart 11% van de Nederlandse huishoudens onder de Europese armoedegrens leeft?

21

Vindt u het rechtvaardig en gewenst dat dit vanaf 1980 van 4% naar 11% gegroeid is?

22

Wat zijn volgens u de verklaringen voor de enorme stijging van de armoede sinds de jaren tachtig?

23

Bent u bereid de oorzaken van deze stijging te onderzoeken?

24

Wat is uw reactie op de kloof, ontstaan tussen 1989 en heden, tussen de reële loonontwikkeling van het minimumloon en die van topsalarissen⁶?

25

Vindt u het wenselijk dat de reële lonen aan de top bijna verdrievoudigd zijn terwijl het reële minimumloon lager is geworden?

26

Hoe verklaart u dat Scandinavische landen een hogere economische groei dan Nederland hebben in combinatie met hogere uitgaven aan sociale bescherming⁷?

27

Hoe verklaart u dat de Scandinavische landen allen horen tot de top vijf van meest concurrerende landen terwijl hun uitgaven aan sociale bescherming bovengemiddeld hoog zijn?⁸

28

Bent u bereid naar aanleiding van deze vaststelling een onderzoek in te stellen naar de oorzaken van dit verschil? Zo nee, waarom niet?

29

Kunt u een overzicht geven op welke punten en hoe de sociale bescherming in Scandinavische landen anders is dan in Nederland?

30

In welke mate komt criminaliteit vaker voor onder mensen die een sociaaleconomische zwakkere positie hebben dan gemiddeld? Zijn hiervan cijfers beschikbaar? Zo niet, kan dit worden onderzocht?

31

Wat is uw reactie op het feit dat Nederland in korte tijd tot de kopgroep van Europa is gaan behoren wat betreft het aantal gedetineerden per 100.000 inwoners?

32

Is het waar dat een van de belangrijke oorzaken is dat Nederland het strengste strafklimaat van de West- en Noord-Europese landen heeft? Zo niet, wat dan wel?

33

Bent u bereid te onderzoeken wat de oorzaak van deze stijging ten opzichte van andere landen?

---

¹ «Niemandslaan», biografie van een ideaal, Marcel van Dam, ISBN 9789023442080.

² «De Onrendabelen», documentairefilm van Marcel van Dam en Hans Heijnen.

³ «Niemandslaan», blz. 357.

⁴ «Niemandslaan», blz. 244.

⁵ «Niemandslaan», blz. 214.

⁶ «Niemandslaan», blz. 230.

⁷ «Niemandslaan», blz. 245.

⁸ «Niemandslaan», blz. 146.